

မြန်မာ

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများမှာ ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့်အပေါ် ဥပဒေအရ ပေးထားသည့် အကာအကွယ်များအား ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေခြင်းမရှိဘဲ အထူးသဖြင့် ရိုဟင်ဂျာမူဆလင် လူနည်းစုအပေါ် ပစ်မှတ်ထား၍ မူဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးအကြမ်းဖက်မှု၊ လှုံ့ဆော်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ လျော့နည်းရေး အတွက် အနည်းအကျဉ်းသာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ရဲမှ ကြားဖြတ်ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ အစိုးရမှလည်း ဘာသာရေး အကြမ်းဖက်မှု၏ အခြေခံအကြောင်းရင်းများကို ဖြေရှင်းရန် သို့မဟုတ် တာဝန်ရှိသူပုဂ္ဂိုလ်များအား အပြည့်အဝ တာဝန်ယူစေရန် လုံလောက်သည့်အဆင့်များလုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ ရိုဟင်ဂျာနှင့် ကမန်းမူဆလင် လူနည်းစု များအပေါ် နိုင်ငံတော်မှပံ့ပိုးခွင့်ပြုထားသည့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုများမှာ ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်နေပြီး မကြာသေးမီက ကချင်ပြည်နယ်တွင် တပ်မတော်၏တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု ခရစ်ယာန်များမှာ ကြီးလေးသည့် မတော်မတရားပြုမှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ရပါသည်။ စနစ်တကျရှိပြီး လွန်ကဲသည့် ဤဆက်လက်ချိုးဖောက်မှုများ အပေါ် အခြေခံကာ မြန်မာပြည်အား ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် "အထူးစိုးရိမ်ရသည့်နိုင်ငံ" သို့မဟုတ် CPC အဖြစ် သတ်မှတ်ရန် USCIRF မှ ဆက်လက်အကြံပြုပါသည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှလည်း ၁၉၉၉ ခုနှစ်ကတည်းက မြန်မာနိုင်ငံအား CPC အဖြစ်သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။

နောက်ခံ

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်က နိုင်ငံရေးနှင့်ဘာသာရေး အကျဉ်းသားများအား လွတ်ပေးခြင်း၊ သတင်းမီဒီယာနှင့် အရပ်ဖက် အသိုင်းအဝိုင်းအုပ်စုများအပေါ် လွတ်လပ်မှုတိုးမြှင့်ပေးခြင်းတို့အပါအဝင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရော နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းကပါ ကြိုဆိုသည့်ခြေလှမ်းများ မြန်မာအစိုးရမှ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ အပြောင်းအလဲများက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား နိုင်ငံတော်သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင်ပါဝင်ရန် တားမြစ်ချက်အား ဖယ်ရှားခြင်းဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ပါသည်။ ဘာသာရေးလူနည်းစုများအပေါ် မတော်မတရား ပြု ကျင့်သည့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းမှလှုပ်ရှားသူများ သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုဒေသများရှိ လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲများတွင် ပါဝင်နေသည့် တပ်များအပေါ် မြန်မာအစိုးရမှ တားမြစ်ချက်များ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ပြုလုပ်ရန်ဆန္ဒလည်း မရှိခဲ့ပါ။ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်နေသော်လည်း အဓိပ္ပာယ်ရှိသည့် ရလဒ်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ကချင်ပြည်နယ်တွင် တပ်မတော်မှ ဆက်လက်တိုက်ခိုက်နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ဤ ပြဿနာများနှင့်အတူ မူဆလင်ဆန့်ကျင်ရေး ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများနှင့် အကြမ်းဖက်မှုများကြောင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ကျင်းပရန် စီစဉ်ထားသည့် ရွေးကောက်ပွဲများမှာ မြန်မာနိုင်ငံ ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းတွင် လျှောက်လှမ်းနေမှုနှင့် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများနှင့် ပူးပေါင်းမှုတို့အပေါ် လျင်မြန်စေခြင်း ရှိမည်မရှိမည်မှာ မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်ပါသည်။

ဘာသာရေးလူနည်းစုများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများအား အကာအကွယ်ပေးရန် ဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လိုအပ် နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များမှာ နိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ငြင်းဆိုခံနေရဆဲဖြစ်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် ကလေးနှစ်ယောက်အထိသာ ခွင့်ပြုထားသည့် အဆိုပြုချက်အသစ် အပါအဝင် ဘာသာရေး လှုပ်ရှားမှုများနှင့် မိသားစုဘဝ များအပေါ် တင်းကြပ်သည့်ထိန်းချုပ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ တပ်မတော်စစ်ဆင်ရေးများ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ် အဖြစ် ကချင်ပြည်နယ်တွင် ဘာသာရေးဝတ်ပြုမှုများကို တပ်မတော်မှ ဆက်လက်ကန့်သတ်နေကြောင်းလည်း ကြားသိ ရပါသည်။ အဓမ္မစေခိုင်းမှု၊ မုဒိမ်းကျင့်မှု၊ ခြိမ်းခြောက်မှု၊ သတ်ဖြတ်မှုနှင့် ဘာသာရေးအဆောက်အဦများအား ဖျက်ဆီးမှုတို့ လုပ်ကိုင်ရန် အမိန့်ပေးသည့် သို့မဟုတ် ပါဝင်ခဲ့သည့် တပ်မတော်အရာရှိများမှာ တာဝန်ယူမှုမှ ဆက်လက်ကင်းလွတ်နေပြီး အချို့မှာ ဒေသခံနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များပင် ဖြစ်နေသည့်အတွက် ဘာသာရေးနှင့် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများအတွက် တရားစီရင်ရေးမှာ အရေးပါသည့်ကိစ္စတစ်ရပ်အဖြစ် ဆက်လက်ရှိနေပါသည်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများအား စိစစ်ခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားဘာသာများနှင့်ရေးသားထားသည့် သမ္မာကျမ်းစာများ၊ ကိုရန်ကျမ်းများ တင်သွင်းမှုကို တားမြစ်ခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်မထားသည့် ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းများ၊ ကျမ်းစာကျောင်းများအားပိတ်ရန် ဥပဒေအာဏာထားရှိခြင်းတို့ကို လည်း အစိုးရမှ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်တွင် မူဆလင်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများအပေါ် ညှိနှိုင်းထားသည့် အုပ်စုလိုက်အကြမ်းဖက်မှု အရှိန်အဟုန် ပိုမို မြင့်မားလာပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်ကျော်၍ပင် ပြန့်ပွားခဲ့ပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်နှစ်အတွင်း ဤသို့အကြမ်းဖက်မှုကြောင့် လူ တစ်ထောင်ကျော် သေဆုံးခဲ့ပြီး အိမ်ခြေတစ်သောင်းကျော်၊ ဗလီကျောင်းနှင့် ကျောင်းများဖျက်ဆီးခံရကာ လူနှစ်သိန်း ငါးသောင်းနီးပါး အိုးအိမ်မဲ့ခဲ့ရပါသည်။ ထိုသူများတွင် အစားအစာနှင့် ဆေးဝါးအလုံအလောက် ရှိလေ့မရှိပါ။ အိမ်ခြေမဲ့သူများ အတွက်စခန်းများတွင် ရိုဟင်ဂျာမူဆလင် တစ်သိန်းရှစ်သောင်းခန့် ဆက်လက်နေကြပြီး အများအပြားမှာ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မလေးရှားနိုင်ငံ သို့မဟုတ် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံများသို့ လူကုန်ကူးခံရပြီး ထိုအရပ်များတွင် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု၊ အကျဉ်းချမှု၊ မသတိစရာကောင်းသောအခြေအနေများတွင် နေရမှု၊ သေဆုံးရမှုတို့နှင့် တစ်ဖန်ရင်ဆိုင်ရပါသည်။

၂၀၁၃ - ၂၀၁၄ ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှုဆိုင်ရာအခြေအနေများ

မူဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးအကြမ်းဖက်မှု။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် မတ်လနှင့် နောက်ပိုင်းလအချို့တွင် ဆယ်နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ အဆိုးဆုံးသော မူဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးအကြမ်းဖက်မှုနှင့် တွေ့ကြုံခဲ့ရပါသည်။ မိတ္ထီလာမြို့ ရှိ ရိုဟင်ဂျာ မူဆလင် လူနည်းစုအားဆန့်ကျင်၍ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် အကြမ်းဖက်မှုနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများမှာ အခြားသော မူဆလင်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများထံ ပျံ့နှံ့သွားပါသည်။ ရွှေဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် စကားများပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ သံဃာတော်တစ်ပါး အား လက်စားချေသတ်ဖြတ်ရာက အကြမ်းဖက်မှု စတင်ခဲ့သည်ဟု ကြားသိရပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာသံဃာတော်အချို့ အပါအဝင် လက်နက်ကိုင်လူအုပ်များမှ သုံးရက်ကျော်ကြာ အိမ်ခြေ ၁၅၀၀ ကျော်အား မီးရှို့ကာ ဗလီ တစ်ဒါဇင်ကျော်နှင့် ကျောင်းသုံးကျောင်း ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီး လူတစ်ရာကျော်သေဆုံးကာ ထောင်ပေါင်းများစွာ အိုးအိမ်မဲ့ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာလူအုပ်ကြီးမှ ရန်ကုန်တိုင်း ဥက္ကံမြို့ ရှိ မူဆလင်အသိုင်းအဝိုင်းအပေါ် ဝင်ရောက်စီးနင်းကာ ဗလီများ၊ အိမ်များ မီးရှို့ပြီး လူနှစ်ဦးသတ်ဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရွာများဖြစ်သည့် ရတနာကုန်း၊ ပန်ပင်၊ ခြောက်သဲနှင့် သဲကုန်းရွာများရှိ အိမ်ခြေအနည်းဆုံး ၁၀၀ လည်း ဖျက်ဆီးခဲ့ကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သံဃာတစ်ပါး၏ ဆွမ်းအုပ်အား မူဆလင် မိန်းကလေးတစ်ဦးမှ မတော်တဆတိုက်ချစ်ရာမှ ဥက္ကံမြို့ အကြမ်းဖက်သူပုဂ္ဂိုလ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ဟု ကြားသိရ ပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်မေလ ရှမ်းပြည်နယ် လားရှိုးမြို့တွင် မူဆလင်အမျိုးသားတစ်ဦးမှ ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသမီးတစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲမှုများ ပေါ်ထွက်လာပြီးနောက် အကြမ်းဖက်မှု ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ လူအုပ်ကြီးများမှ မူဆလင် ဆိုင်များ၊ အိမ်များနှင့် ဘာသာရေးအဆောက်အဦများအား နှစ်ရက်ကျော်ကြာ မီးရှို့ ဖျက်ဆီးကာ လုယက်ခဲ့ကြပါသည်။ ရဲနှင့်စစ်တပ်မှ ထိန်းချုပ်နိုင်သည့်အချိန်အထိ မူဆလင် အနည်းဆုံး ၁၄၀၀ မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ကျောင်းတွင် ခိုလှုံခဲ့ရပါသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသမီးတစ်ဦးအား မူဆလင်အမျိုးသား သုံးဦးမှ မုဒိမ်းကျင့်သည်ဟူသော ကောလာဟလကြောင့် စစ်ကိုင်းဒေသ ထန်းကုန်းရွာမှ ဒေသခံဗုဒ္ဓဘာသာသံဃာတော်များနှင့် ရွာသူရွာသားများမှ ဗလီ ကျောင်းတစ်ကျောင်းနှင့် မူဆလင်လုပ်ငန်းတစ်ခုအား မီးရှို့ ခဲ့ကြပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် သံတွဲမြို့ ရှိ ကမန်းမူဆလင်တိုင်းရင်းသားများအပေါ် တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် အနည်းဆုံးလူခြောက်ဦးသေဆုံးခဲ့ပြီး ခန့်မှန်းခြေ အိမ်ခြေ ၁၀၀ ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရပါသည်။ သမ္မတဦးသိန်းစိန်မှ ၎င်းဒေသသို့ အလည်အပတ်မသွားမီ တစ်ရက်အလိုတွင် ဤတိုက်ခိုက်မှု များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ မောင်တောဒေသ ဒူးချီးယားတန်းရွာ အကြမ်းဖက်မှုကြောင့် လူ ၄၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့ရပါသည်။ တိုင်းရင်းသားရခိုင်ရွာသားများမှ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှ တရားမဝင်ခိုးဝင်လာသူ ရိုဟင်ဂျာ ရှစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်ခဲ့ရာမှ ထိုအကြမ်းဖက်မှု စတင်ခဲ့သည်ဟု ကြားသိရပါသည်။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ သတင်းအရင်းအမြစ် များ ပြောကြားချက်အရ ရိုဟင်ဂျာရွာသားများမှ လက်စားချေသည့် အနေဖြင့် ရဲအရာရှိတစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့်အတွက် ရဲနှင့် လူအုပ်ကြီးတို့က ဒူးချီးယားတန်းအား တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပါသည်။

ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်နေသည့် အုပ်စုလိုက် အကြမ်းဖက်မှုများက မြန်မာနိုင်ငံ၏ပေါ်ထွက်လာစ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိကြောင်း ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် သမ္မတဦးသိန်းစိန်မှ သတိပေးလိုက်ပါသည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း အစိုးရမှ မိတ္ထီလာအကြမ်းဖက်မှုအတွက် ၂၅ ဦးနှင့် ဥက္ကံမြို့အကြမ်းဖက်မှုအတွက် ၂ ဦးအပါအဝင် (မူဆလင်ရော ဗုဒ္ဓဘာသာပါ) အမှုကျူးလွန်သူအချို့အား တာဝန်ယူစေခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်က မူဆလင် ဆန့်ကျင်ရေး အကြမ်းဖက်မှုတွင် ရဲများပါဝင်ခဲ့ကြောင်း ကြားသိရသော်လည်း ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသော်၎င်း၊ အခြားလုံခြုံရေး

တပ်ဖွဲ့ဝင်များသော်၎င်း တာဝန်ယူရခြင်းမရှိပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာသံဃာတော်များနှင့် "ဗြဟ္မ" ခေါင်းဆောင်များ အပါအဝင် မူဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးလှုံ့ဆော်ခဲ့သူများသည်လည်း တာဝန်ယူရခြင်း မရှိပါ။

ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်လူနည်းစု၏ဒုက္ခ။ ။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မူဆလင်များနှင့် အထူးသဖြင့် ရိုဟင်ဂျာ လူနည်းစုတို့မှာ ဥပဒေ၊ စီးပွားရေး၊ ဘာသာရေး၊ ပညာရေးနှင့် လူမှုရေးတို့ဆိုင်ရာ ကန့်သတ်မှုများနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများအား အပြင်းထန်ဆုံး အသွင်ဖြင့် ဆက်လက်တွေ့ကြုံနေရပါသည်။ ရိုဟင်ဂျာများအား အစိုးရမှ နိုင်ငံသားခံယူခွင့် ငြင်းပယ်ထားပါသည်။ နိုင်ငံသား မဟုတ်ပါက ရိုဟင်ဂျာများမှာ နိုင်ငံတော်ပိုင်ကျောင်းများတွင် အထက်တန်းပညာ သင်ယူပိုင်ခွင့်မရှိပါ။ (အစိုးရထံမှ အကျိုး ခံစားခွင့်များရယူရန် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့်) အစိုးရမှတ်ပုံတင်များ ထုတ်ယူ၍ မရပါ။ ထို့အပြင် ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှု၊ လွတ်လပ်စွာ အသင်းဖွဲ့မှု၊ လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားသွားလာမှုတို့အပေါ် ကန့်သတ်ချက်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရပါသည်။ အချို့ ဒေသ များတွင် မူဆလင်များအား မူဆလင် အဓိကအားလပ်ရက်များတွင်သာ ဝတ်ပြုရန်နှင့် ဘာသာရေးသင်တန်းတက်ရန် စုရုံးခွင့် ပေးထားပါသည်။ မကြာသေးမီက အစိုးရမှ ဗလီများ၊ ဘာသာရေးဗဟိုဌာနများနှင့် ကျောင်းများ ဖျက်ဆီးရန် အမိန့် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ကုလသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်မှ ကုသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေး ကောင်စီအား ၎င်း၏ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အစီရင်ခံစာတွင် မူဆလင်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအပေါ် စနစ်တကျ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ အနှံ့အပြား တွေ့ရကြောင်း ထပ်မံအစီရင်ခံခဲ့ပါသည်။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်က ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံသူများအား ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့မှ လက်မခံခဲ့ပါ။ ထို့အပြင် ထိုင်းတပ်မတော် အင်အားစုများမှ ပင်လယ်အတွင်းသို့ အဓမ္မပြန်လည်တွန်းပို့ခဲ့ကြပါသည်။ တတိယနိုင်ငံများတွင် ခိုလှုံခွင့်ရှာရန် ကြိုးပမ်းရင်း အရေအတွက်မသိသော လူပေါင်းများစွာ သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ ရိုဟင်ဂျာ မူဆလင် သုံးသိန်းခန့်မှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ထိုင်းနှင့် အခြားသော အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများတွင် ဒုက္ခသည်များအဖြစ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးလှသောအခြေအနေများတွင် နေကြလေ့ရှိပြီး ခွဲခြားဆက်ဆံမှု၊ လူကုန်ကူးမှု၊ အခြားသောအခက်အခဲများတို့နှင့် ရင်ဆိုင်ကြရပါသည်။

တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု ခရစ်ယာန်များအား ပစ်မှတ်ထား၍ မတော်တရားပြုကျင့်မှုများ။ ။ ခရစ်ယာန်လူနည်းစု အများအပြား နေထိုင်သည့် ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းဒေသများတွင် ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ စတင်ကာ တပ်မတော်စစ်ဆင်ရေးအသစ်များ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ပဋိပက္ခများ ကြောင့် ခန့်မှန်းခြေ အရပ်သားတစ်သိန်းမှာ ပြည်တွင်းအိုးအိမ်မဲ့ဖြစ်ခဲ့ပြီး ယာယီအပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုများရှိနေသည့် ကြားမှပင် တိုက်ပွဲများနှင့် အရပ်သားများအပေါ်မတော်တရားပြုကျင့်မှုများ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စားလှယ်၏ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အစီရင်ခံစာတွင် ကချင်ဒေသများ တွင် ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့် ချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေကြောင်း အထောက်အထား ပါရှိပြီး ထိုအထောက် အထားများတွင် တပ်မတော်စစ်ဆင်ရေးများမှ ဘာသာရေးအဆောက်အဦများအား ပစ်မှတ်ထားကြောင်း၊ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်များအား အဓမ္မစေခိုင်းကြောင်း၊ ဝတ်ပြုရန်အဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ်ရေးတွင် ကန့်သတ်ချက်များ ထားကြောင်း၊ ဘာသာရေးအဆောက်အဦများနှင့် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများအား ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပွဲလမ်းသဘင်အချို့ အား တားမြစ်ခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ မူဝါဒအတွက် အကြံပြုချက်များ

အခြားနေရာများတွင် တိုးတက်မှုရှိနေသော်လည်း ဘာသာရေးဆိုင်ရာ လွတ်လပ်မှု၊ ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် လူ့အခွင့်အရေးများ စသည်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ ကြီးလေးသည့်ပြဿနာများ ကျန်ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ထားရှိသည့် စီးပွားရေးပိတ်ပင်မှုများနှင့် အခြားပိတ်ပင်မှုများအား ဖယ်ရှားရန် အချိန်မကျသေးပါ။ ဒီမိုကရေစီကျ အုပ်ချုပ်မှုသို့ အပြည့်အဝ ကူးပြောင်းရေး၊ ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှု တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု တည်ဆောက်ရေးတို့အတွက် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ ဦးဆောင်မှုမှာ မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် CPC အဖြစ် သတ်မှတ်ချက်အား ဆက်လက်ထားရှိရန် အကြံပြုသည့်အပြင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား USCIRF မှ အောက်ပါတို့ ဆောင်ရွက်ရန် အကြံပြုပါသည်။ ။

- နိုင်ငံတကာ ဘာသာရေးဆိုင်ရာအက်ဥပဒေ အပိုင်း 405(c) တွင် သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့် ဥပဒေအရ ကြီးကြပ်နိုင်သည့် သဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ချုပ်ဆိုပြီး ၎င်းသဘောတူညီချက်တွင် အောက်ပါတို့နှင့် အောက်ပါတို့အပြင်ပါဝင်သည့် ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့်အပေါ် ချိုးဖောက်မှုများ ပေါ်ပေါက်စေသည့် မူဝါဒများအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အစိုးရမှဆောင်ရွက်မည့် ကတိခံချက်များ ချမှတ်ထားရပါမည်။ ။
 - ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှု၊ ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် လူ့အခွင့်အရေး စသည်တို့အား လွတ်လပ်စွာ ကျင့်သုံးသည့်အတွက် ထိန်းသိမ်းခံနေရသူအားလုံးအား ကန့်သတ်ချက်မရှိ လွှတ်ပေးရန်။
 - နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းကိုယ်စားဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းကိုယ်စား မဟုတ်ဘဲဖြစ်စေ ဘာသာရေး ဆိုင်ရာ လူနည်းစုများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုများ အဆုံးသတ်ရန်အတွက် အကြမ်းဖက်မှု ကျူးလွန်သူ သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်မှုပြုရန် လှုံ့ဆော်သူများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး အရေးယူခြင်းဖြင့် လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပြနိုင်သည့် အဆင့်များ ဆောင်ရွက်ရန်။
 - ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်သည့် လူနည်းစုများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံသည့် မူဝါဒများ အဆုံးသတ်ရန်။
 - ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှု သို့မဟုတ် ဘာသာရေးခံယူချက်အပေါ် နိုင်ငံတကာဆင့်အတန်းများနှင့် မကိုက်ညီသည့် ကန့်သတ်ချက်များအားလုံး ဖယ်ရှားပေးရန်။
- မြန်မာနိုင်ငံ ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စားလှယ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂ ဆုံးဖြတ်ချက်အမျိုးမျိုးတို့မှ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် စံနှုန်းများအား မြန်မာနိုင်ငံမှ အပြည့်အဝ ဖြည့်ဆည်းပေးသည့်အထိ ပစ်မှတ်ထားကာ ပြည်ဝင်ခွင့် ဗီဇာပိတ်ပင်မှုများ၊ ဘဏ္ဍာရေးဌာန၏ နိုင်ငံခြားပိုင်ဆိုင်မှုထိန်းချုပ်ရေးရုံး (OFAC) ၏ “အထူးသတ်မှတ်ထားသည့် နိုင်ငံများ” (SDN) စာရင်းတို့၏ ထိရောက်မှုအရှိန်အဝါကို ဆက်လက်ထားရှိရန်။
- မူဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးအကြမ်းဖက်မှုနှင့် လူကုန်ကူးမှု၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု၊ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ရိုဟင်ဂျာနှင့် ကမန်း မူဆလင် လူနည်းစုများရင်ဆိုင်နေရသည့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အထောက်အပံ့များ ငြင်းပယ်ခံနေရမှုတို့အား တိတိကျကျ ဖော်ပြကာ နိုင်ငံတကာ အရေးပေါ်စီးပွားရေးအာဏာများ အက်ဥပဒေ (IEEPA) အရ သတ်မှတ်ချက်အား သက်တမ်းတစ်နှစ် ထပ်မံတိုးပေးရန်။
- မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရိုဟင်ဂျာများ၏ ရပိုင်ခွင့်များ မြှင့်တင်ပေးရန်နှင့် နိုင်ငံပြင်ပရှိ ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည်များအတွက် တာရှည် ခံသည့် ဖြေရှင်းချက်များပေးရန် အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားနှင့် ဘာသာရေးလူနည်းစုများအား အကာအကွယ်ပေးရန် ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် အလေးထားဆောင်ရွက်ရန် နိုင်ငံတကာ ညှိနှိုင်းကြိုးပမ်းမှုတစ်ရပ် ဖန်တီးရန် ဒေသတွင်း မဟာမိတ်များနှင့် ပိုမို အနီးကပ်ဆောင်ရွက်ပြီး ဥပမာ ခွဲခြားဆက်ဆံသည့် ဥပဒေများအား ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း၊ ရှေ့နေများနှင့် တရားသူကြီးများအား သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့အား လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးများ ပေးခြင်းတို့ပြုလုပ်ကာ တာဝန်ယူမှုဖြင့်တင်ပေးရန်။
- ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် အရှေ့တောင်အာရှ အခြားဒေသများရှိ ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်များအား အထောက်အပံ့ ပေးနေသည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အဖွဲ့အစည်းများအား ဝေကြေးအရနှင့် နည်းပညာအရ ပံ့ပိုးမှုများတိုးမြှင့်ပေးရန်နှင့်
- ကမ္ဘာ့ဘဏ် သို့မဟုတ် အခြားသော နိုင်ငံတကာ ငွေချေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများမှ ငွေကြေးပံ့ပိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသားဒေသရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်းများက အထောက်အပံ့ပေးရာတွင် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု မရှိရေးအတွက် သတ်မှတ်ထားရန်နှင့် ချမှတ်ထားသည့် စီမံကိန်းများက လူမှုအပိုင်းအပိုင်းအားလုံးအပေါ် သက်ရောက်ပုံအား သေသေချာချာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်။